

Puisit sumiittarpat

Kalaaleq arnaq biologi siulleg Nuummi soraarummeerpoq

Kalaaleq Sascha J. Schiøtt sisamangormat juunip 15-ianni biologinngorpoq. Sivisuumik ilinniareersimalluni Aarhus Universitetimit specialimik soraarummeerunni Nuummi Pinngortitaleriffimmi soraarummeerutigaa

■ PUISINIK IMMICKUT ILISIMASALIK

Peter Bondo
pbc@bios.au.dk

Puisit inuniarnermi atugarisaat iluminilu unammisarnerat ilisimatusarfigissagaanni qanoq iliortariaqarpa? Aap, periutsit ilagaat puisit sumunngartarnerat malinnaaffigalugu sunillu nerisagarnerat

misissortarlugu. Taamatorpiarlu iliorsimavoq Sascha Schiøtt Ilulissat Kangerluani.

Peqqissaartumik misissuisimanini pissutigalugu maanna biologit kandidatinnngorpoq – Kalaallit Nunaanni arnani siullersaalluni.

Peqqissaarullugu sulini biologimi kandidatinnngussutigaa - arnanilu siullersaalluni Kalaallit Nunaanni kandidatinnngorluni. Tamanna Pinngortitaleriffimmi sisamangormat pivoq. Biologini siullermut tulliuilluni Kalaallit Nunaanni kandidatinnngorpoq. Mala Brobergimmi soraarummeerusiani

Kalaallit Nunaanni siullersaalluni ukioq februaarimi illersorpaq.

Avataarsuanit malinnaavigalugu

Sascha Schiøttip Ilulissat Kangerluani puisit 11-t ingerlaarnerat malinnaaffigisimavai. Puisit aallakaatitsiveeqqamik pilerneqarsimapput, puinerillu tamaasa paasissutissanik naleqarluartunik satellittimut nassiussisarsimapput.

Puisit angalaarnerat qaammatini arlalinni malinnaaffigisimavaa.

Aallakaatitsiveeqqat ilaatigut oqaluttuarput natsiit pingaartumik immap qaavanit 25 meterinik ittussilik angullugu nerisassarsiorput. Paasisat aamma malillugit puisit utoqqaanerit nerisassarsiorfiit pitsaernerpaat tiguartarpaat, puisit inuusunnerit siku aserujanerusoq naammagiinnartariaqaraat.

Ilisimatuullu takusinnaasimavaat kanger-

luk sikunerugaangat puisit ingerlaarnikin-nerulersartut.

Peqqit mikisut, raajat saarullillu nerisaraat

Qarasaasialerisut paasissutissanik katersineranni tamaani piniartut puisit aqajarui 120-t Nuummut nassiuppaat, tassanilu Sascha Schiøttip aqajaqqut tamaasa imai misissorpai.

Misissuinerisa takutippaa natsiit inuusunnerit pingaartumik mysiderinik – peqqit mikisut – nerisartut utoqqaanerillu raajat piumanerusaraat.

Natsiilli aamma saarullit mamarilluaruuvaat, takuneqarsinnaalluarporlu nerisassaq taanna nukissaqarluarnartoq samunga aqjarlutik piniartaraat.

Saschup suleqataasalu aamma qalerallit 200-t aqajaruisa imaat sanilliusimavaat. Takuneqarsinnaalluarporlu qalerallit pi-

Sascha Schiøtt Ilulissat Kangerluani, tassanilu paasissutissat tamaasa katersorsimavai.

Sascha Schiøtt foran Ilulissat Isfjord, hvor alle hendes data er indsamlet.

Piniartut tamaanimiut Ilulissat Kangerluani natsiit 110-t missaanniittut aqajarui piirpaat, ullorlu taanna Nuummi Sascha Schiøttimut misissugassanngorlugit nassiullugit.

Lokale fangere udtog omkring 110 maver fra ringsæl i Ilulissat Isfjord, frøs dem ned samme dag og sendte dem efterfølgende til Sascha Schiøtt i Nuuk til videre undersøgelser.

Natsiit utoqqaanngitsut pingaartumik mysiderit – peqqit mikisut – nerisaraat.

De unge ringsæler spiser primært mysider – krebsdyr.

Hvor svømmer sælen

Den første kvindelige grønlandske biolog med afgangseksamen fra Nuuk

Grønlandske Sascha J. Schiøtt kunne torsdag den 15. juni kalde sig biolog. Et længevarende studie afsluttes med specialeeksamen fra Aarhus Universitet på Naturinstituttet i Nuuk

■ SÆLSPECIALIST

Peter Bondo
pbc@bios.au.dk

Hvad gør man, hvis man vil studere sælers livsvilkår og interne konkurrence? Ja, en af måderne er at følge, hvor sælerne svømmer og samtidig se i deres maver, hvad

de spiser. Og det er lige, hvad Sascha Schiøtt har gjort i Ilulissat Isfjord.

Hendes grundige arbejde betyder nu, at hun får den biologiske kandidatgrad – og som den første kvinde erhverver hun den i Grønland. Det skete torsdag på Naturinstituttet. Hun er den anden biolog, der er blevet færdig i Grønland. I februar i år forsvarede Mala Broberg som den første grønlandske biologstuderende sit speciale her i Grønland.

Et øje i det høje

Sascha Schiøtt har fuldt 11 sælers færd i Ilulissat Isfjord. Sælerne fik påmonteret en lille sender, der hver gang de var oppe ved overfladen sendte værdifulde data til en satellit.

Gennem flere måneder sladrede senderne om deres færden.

Senderne fortalte blandt andet, at ringsæler primært søger føde i de øverste 25 meter af vandet. De afslørede også, at de ældre sæler indtager de mest favorable fødepladser, mens de yngre sæler må tage til takke med områder med et mere ustabilts isdække.

Og forskerne kunne se, at jo mere isdække, der er i fjorden, jo mindre bevæger sælerne sig.

Små krebsdyr, rejer og torsk på menuen

Mens datalog'erne indsamlede data, sendte lokale fangere op til 120 sælmaver til Nuuk, hvor Sascha Schiøtt undersøgte indholdet i hver mave.

Analyserne fortæller, at de unge ringsæler mest spiser mysider – små krebsdyr – mens de ældre sæler foretrækker rejer.

Men også store polartorsk står på rindsælernes ønskeliste over livretter, og det er tydeligt, at sælerne dykker efter netop dette energirige bytte.

Sascha og hendes kolleger sammenlignede også med maveindholdet af 200 hellefisk. Og det var tydeligt, at hellefisk primært spiser de byttedyr, der er til stede, herunder de mindre polartorsk – også selv om det ikke nødvendigvis er dem, der indeholder